

Z A K O N
O AGENCIJI ZA BANKARSTVO FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

("Službene novine Federacije BiH", br. 9/96, 27/98, 20/00, 45/00, 58/02, 13/03, 19/03, 47/06, 59/06)

1. OSNIVANJE I SVRHA

Član 1.

Ovim zakonom osniva se Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija).

Agencija je samostalna neprofitna institucija Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

Agencija se osniva radi unapređenja sigurnosti, kvaliteta i zakonskog poslovanja tržišno orjentisanog stabilnog bankarskog i mikro-ktreditnog sistema u Federaciji.

Član 2.

Agencija ima svojstvo pravnog lica.

Sjedište Agencije je u Sarajevu.

Član 3.

Naziv Agencije je: "Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine".

Skraćeni naziv Agencije je "FBA Sarajevo".

Agencija ima pečat.

Pečat Agencije sadrži naziv Agencije i grb F BiH.

2. DJELATNOST AGENCIJE

Član 4.

Osnovni zadaci Agencije su slijedeći:

- a) izdavanje dozvole za osnivanje i rad banke i mikrokreditnih organizacija i dozvola za svaku promjenu organizacionog sistema banke i mikrokreditnih organizacija, vrste poslova koje obavljaju i saglasnosti za imenovanje rukovodećeg osoblja banaka;
- b) nadziranje poslovanja banke i mikrokreditne organizacije, preduzimanje mjera, saglasno zakonu;
- c) ukidanje dozvole za rad bankama i mikrokreditnim organizacijama saglasno zakonu;
- d) upravljanje ili nadzor nad postupkom sanacije i likvidacije banaka te pokretanje postupka stečaja nad bankama;
- e) donošenje podzakonskih akata kojima se reguliše rad banaka;
- f) vrši ocjenu ispunjavanja uslova i daje odobrenje bankama za izdavanje dionica narednih emisija;

- g) vršenju radnji u pomaganju antiterorističkih mjera koje se odnose na banke, na zahtjev ovlaštenog organa, na osnovu odgovarajućeg zakona ili u skladu sa specijalnim rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih nacija, odnosno u saradnji koju ostvaruje sa relevantnim institucijama u vezi s ovim pitanjem;
- h) preduzimanje svih radnji koje mogu biti potrebne, što može uključiti blokiranje računa klijenta u bilo kojoj banci ili bankama na području cijele Federacije Bosne i Hercegovine ili koje su na drugi način pod nadležnošću Agencije za bankarstvo Federacije BiH u cilju sprječavanja finansiranja aktivnosti kojima se opstruira ili prijeti da opstruira proces provedbe mira koji se odvija pod pokroviteljstvom Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini;
- i) traženje od Centralne banke Bosne i Hercegovine da otvori poseban račun za rezerve na ime bilo koje komercijalne banke koja ima račun bilo kojeg klijenta koji je utvrđen u gornjoj tački h), ili račune na kojima se odvija slična radnja pod gornjom tačkom g);
- j) traženje od banke ili banaka u kojima su blokirani računi u smislu gornje tačke h) da izvrši prenos iznosa sredstava koja se nalaze na tim računima ili na računima na kojima se odvija slična radnja kao pod gornjom tačkom g) na čuvanje u Centralnu banku Bosne i Hercegovine ili jednu od njenih glavnih jedinica;
- k) sastavljanje i dostavljanje na objavljivanje u "Službenim novinama Federacije BiH" u mjesečnim intervalima spiska blokiranih računa iz tač. g) i h) ovog člana;
- l) dostavljanje Centralnoj banci Bosne i Hercegovine svih informacija vezanih za radnje preduzete iz člana 4. tačke g) do uključno sa tačkom j) ovog zakona, kao i svih informacija vezanih za pokušaje transakcija na ili sa blokiranih računa klijenta od dana stupanja na snagu naloga za blokiranje.

Da bi se izbjegla svaka nejasnoća, ovim se izričito utvrđuje da Agencija za bankarstvo Federacije BiH može (ne utičući na cjelokupan obim mjera koje su joj na raspolaganju prema Zakonu o bankama Federacije Bosne i Hercegovine) ukinuti dozvolu za rad banci koja ne ispuni nalog za blokiranje ili zahtjev iz člana 4. tač. g) do l) ovog zakona.

Svaki pojedinac, pravno lice ili tijelo, bilo da se radi o banci ili nekom drugom, koji svjesno ili nenamjerno djeluje na način kojim dovede do izbjegavanja ili pokušaja da se izbjegne nalog za blokiranje iz prethodnog stava tako što na račun ili sa računa prenese ili pokuša da prenese sredstva, podliježe, ako se radi o banci, mogućnosti da izgubi dozvolu za rad, i, ako se radi o imaoocu bankovnog računa, mogućnosti da mu se račun blokira i stavi na spisak kako je ranije utvrđeno.

Svakom pojedincu, pravnom licu ili tijelu koje svjesno ili iz nemara djeluje na način kojim dovede do izbjegavanja ili pokušaja izbjegavanja naloga za blokiranje iz ovog člana tako što na račun ili sa računa prenese ili pokuša da prenese sredstva, Agencija za bankarstvo Federacije BiH može, i u slučaju da se ne radi o imaoocu bankovnog računa, izreći administrativnu kaznu do visine dvostrukog iznosa onog iznosa o kojem se radi u navedenom pokušaju izbjegavanja, a navedena Agencija ima pravo da istu izvrši kao dug određen sudskim rješenjem u parničnom postupku.

U slučaju da pojedinac, pravno lice ili tijelo izvrši transakciju kojom se izbjegava ili zaobilazi nalog za blokiranje izdat u smislu člana 4. tačka g) ili člana 4. tačka h) ovog zakona ili pokuša da izvrši takvu transakciju, Agencija ima pravo da zahtjeva od tog pojedinca, pravnog lica ili tijela da prezentira svu dokumentaciju vezanu za navedenu transakciju.

Navedena Agencija je ovlaštena da kod nadležnog suda pokrene postupak (na isti način kao u članu 3. Zakona o bankama Federacije Bosne i Hercegovine) oduzimanja imovine, poslovnih knjiga i dokumentacije svakog pojedinca, pravnog lica ili tijela koji svjesno postupa na način koji dovodi do izbjegavanja ili pokušaja da se izbjegne nalog za blokiranje kako je prethodno utvrđeno, te da izvrši likvidaciju poslovne djelatnosti tog pojedinca, pravnog lica ili tijela.

Postupci i mjere iz tač. g) do l) stav 1. ovog člana koje Agencija može izreći bankama, odnose se i na mikro kreditne organizacije, ukoliko se steknu uslovi propisani ovim članom.

Pod bankom, u smislu ovog zakona, podrazumijevaju se pravna lica čije se poslovanje uređuje Zakonom o bankama.

Pod mikro kreditnom organizacijom podrazumijeva se nebankarska, nedepozitna finansijska organizacija, čije se poslovanje uređuje Zakonom o mikro kreditnim organizacijama, drugim odgovarajućim zakonima i podzakonskim propisima.

3. NEZAVISNOST AGENCIJE

Član 5.

U obavljanju poslova iz svog djelokruga u skladu s odredbama ovog zakona Agencija je potpuno samostalna i nezavisna.

Od formiranja Agencije, Agencija, Upravni odbor Agencije, direktor Agencije, zamjenik direktora Agencije, zaposlenici Agencije, privremeni i likvidacioni upravnici, kao i druga lica koje je Agencija preporučila ili imenovala za obavljanje određenih radnji u okviru misije Agencije, ne mogu biti gonjeni za krivična djela, niti se smatrati odgovornim u građansko-pravnom postupku u vrijeme rada i po prestanku rada, odnosno angažmana u Agenciji, za bilo koje radnje koje su izvršili u dobroj vjeri tokom izvršenja zadaća iz okvira svojih ovlaštenja. Agencija će obešteti svoje zaposlenike u pravnim postupcima pokrenutim protiv zaposlenika za radnje koje je obavio u dobroj vjeri tokom izvršenja svojih dužnosti u okviru svojih ovlaštenja.

Poslove iz djelatnosti Agencije mogu obavljati kontrolori koji imaju položen stručni ispit. Uslove i način polaganja stručnog ispita propisuje Upravni odbor Agencije.

Pri obavljanju poslova iz djelatnosti Agencije ovlašćeni djelatnik Agencije kod predstavljanja koristi iskaznicu i značku Agencije čiji oblik i način upotrebe propisuje direktor Agencije.

4. MEDJUNARODNA SARADNJA

Član 6.

Agencija saradjuje sa Centralnom bankom Bosne i Hercegovine uključujući i obavezu podnošenja mjesečnih izvještaja o svojoj djelatnosti i o djelatnosti finansijskih institucija iz nadležnosti Agencije.

Agencija u saradnji sa Centralnom bankom Bosne i Hercegovine ostvaruje medjunarodne kontakte u vezi sa:

- izdavanjem dozvola za rad banaka i mikro kreditnih organizacija,
- nadzorom rada banaka i mikro kreditnih organizacija,
- prikupljanjem informacija o bankama i mikro kreditnim organizacijama i njihovim aktivnostima na osnovi uzajamnosti.

5. ORGANIZACIJA, UPRAVLJANJE I RUKOVODJENJE AGENCIJOM

Član 7.

Organizacija, upravljanje i rukovođenje Agencijom uređuje se ovim zakonom, Statutom Agencije i drugim općim aktima Agencije, u skladu sa zakonom.

Član 8.

Organ upravljanja Agencijom je Upravni odbor Agencije (u daljem tekstu: Odbor).

Odbor se sastoji od pet članova koje imenuje Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Parlament) na prijedlog Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada).

Odbor se imenuje na period od pet godina.

Član 9.

Odbor vrši opći nadzor poslovanja Agencije i preduzima mjere za efikasno i racionalno vršenje poslova iz djelokruga Agencije.

U vršenju općeg nadzora iz stava 1. ovog člana Odbor naročito:

- a) donosi Statut Agencije;
- b) donosi druge opće akte u skladu sa Statutom Agencije;
- c) usvaja finansijski plan i finansijske izvještaje Agencije, i
- d) usvaja izvještaje koja Agencija pravi prema članu 27. ovog zakona.

Za svoj rad, Odbor odgovara Parlamentu .

Član 10.

Direktor Agencije predstavlja i zastupa Agenciju, rukovodi radom Agencije i odgovoran je za rad Agencije.

Direktor i zamjenik direktora Agencije učestvuju u radu Odbora, ali nemaju pravo glasa.

Za svoj rad direktor i zamjenik direktora Agencije, su odgovorni Odboru i Parlamentu.

Direktora i zamjenika direktora imenuje na period od pet godina Parlament na prijedlog Vlade.

Član 11.

Direktor, u okviru svojih prava i obaveza, vrši slijedeće:

- a) izdaje i oduzima dozvole za obavljanje bankarskih poslova i poslova davanja mikrokredita;
- b) preduzima propisane mjere prema bankama i mikrokreditnim organizacijama;
- c) sklapa obaveze u vezi s ugovorima i interesu Agencije;
- d) imenuje osoblje i zastupnike Agencije;
- e) zastupa Agenciju kod sudskih postupaka;
- f) obavlja i druge poslove propisane ovim zakonom i Statutom.

Član 12.

Članovi Odbora, direktor i zamjenik direktora Agencije mogu biti ponovo imenovani, ukoliko ne postoje smetnje iz člana 15. ovog zakona.

Direktor, zamjenik direktora i članovi Odbora nastaviti će obavljati svoje dužnosti do momenta kada Parlament imenuje osobe koje će ih zamijeniti u skladu čl. 8. i 10. ovog zakona.

Član 13.

Naknadu članovima odbora, plaću direktoru i zamjeniku direktora, kao i djelatnicima Agencije određuje Odbor u skladu s općim aktom Agencije.

Član 14.

Za člana Odbora, direktora i zamjenika direktora Agencije može biti imenovano lice koje je državljanin BiH i koje je steklo visok ugled finansijskog stručnjaka i koje posjeduje visoke moralne osobine za vršenje povjerenih funkcija.

Član Odbora ne može biti djelatnik Agencije.

Direktor, zamjenik direktora i djelatnik Agencije ne mogu biti zaposleni u drugom preduzeću (društvu) ili nekom drugom pravnom licu .

Član 15.

Članovi Odbora, direktor ili zamjenik direktora Agencije razriješit će se dužnosti, prije isteka mandata, ako je osuđen za krivično djelo, koje ga čini nedostojnim za vršenje službe.

Parlament može razriješiti dužnosti člana Odbora, direktora ili zamjenika direktora Agencije, ako:

- a) nije sposoban da vrši djelatnost te službe zbog zdravstvene nesposobnosti;
- b) je bio upleten u ozbiljan prekršaj koji znatno oštećuje interese ili autoritet Agencije, po nalazu nadležnog organa.

Član 16.

Članovi Odbora, direktor i zamjenik direktora Agencije mogu podnijeti ostavku. Ostavka mora biti pismeno obrazložena.

U slučaju podnošenja ostavke funkcioneri iz stava 1. ovog člana ostaju na dužnosti do razješenja, a najduže tri mjeseca od dana podnošenja ostavke.

Član 17.

Direktor i zamjenik direktora ne mogu bez prethodne saglasnosti Odbora biti imenovani u nadzorni odbor banke ili u upravu banke ili mikrokreditne organizacije u periodu od dvije godine nakon prestanka rada u Agenciji.

Član 18.

Članovi Odbora, direktor i zamjenik direktora, djelatnici i zastupnici Agencije ne smiji primati nikakve novčane ili druge darove, ako bi to moglo uticati na njihovu objektivnost u obavljanju poslova za Agenciji.

6. POSLOVNA TAJNA

Članak 19.

Članovi Odbora, direktor, zamjenik direktora, djelatnici ili zastupnici Agencije, dužni su čuvati poslovne tajne Agencije u skladu sa propisima o čuvanju tih tajni.

7. STATUT

Član 20.

Agencija ima Statut.

Statutom Agencije se naročito uređuju:

- organizacija i način poslovanja Agencije;
- način rada Odbora;
- ovlaštenje za zastupanje i potpisivanje Agencije;
- prava, obaveze i odgovornosti lica koja obavljaju poslove i zadatke s posebnim ovlaštenjem i odgovornostima, i
- druga organizaciona pitanja u vezi s poslovanjem Agencije.

Statut Agencije donosi Odbor, uz saglasnost Parlamenta.

8. FINANSIRANJE AGENCIJE

Član 21.

Sredstva za rad Agencije osiguravaju se iz naknada za izdavanje dozvola za osnivanje i rad banka i mikro kreditnih organizacija, naknada za nadzor rada banaka i mikro kreditnih organizacija i drugih prihoda.

Sredstva za rad Agencije koja nisu osigurana u skladu sa stavom 1. ovog člana osigurat će se iz Proračuna.

Na temelju godišnjeg prirasta sredstava, prekomjerni prihod u odnosu na troškove prenosi se u narednu godinu.

Član 22.

Akte o visini naknada i drugih prihoda iz člana 12. stav 1. ovog zakona donosi Odbor.

9. IZVJEŠTAJI BANAKA I MIKROKREDITNIH ORGANIZACIJA

Član 23.

Banke su dužne dostavljati Centralnoj banci u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci i Agenciji izvještaje i druge podatke po vrsti, obimu i rokovima u skladu sa propisima Centralne banke saglasno sa Zakonom o Centralnoj banci.

Banke su dužne predati Centralnoj banci saglasno sa Zakonom o Centralnoj banci i Agenciji revidirane bilanse i druge finansijske izvještaje do 30. juna tekuće godine za predhodnu godinu.

Mikro kreditne organizacije dužne su dostavljati Agenciji godišnji finansijski izvještaj zajedno sa revizorskim izvještajem u skladu sa Zakonom o mikro kreditnim organizacijama.

Agencija propisuje minimum obima, oblik i sadržaj programa ekonomsko-finansijske revizije za banke i mikro kreditne organizacije.

Agencija može odbiti izvještaj iz stava 2. ovog člana i zahtijevati novi izvještaj koji će izraditi ovlašteni revizor kojeg imenuje Agencija, na teret banke ili mikro kreditne organizacije.

Član 24.

Ako banka ili mikrokreditna organizacija propusti da plati Agenciji propisanu naknadu, Agencija će oduzeti banci ili mikrokreditnoj organizaciji dozvolu za rad.

10. OPĆI AKTI

Član 25.

U izvršavanju svojih zadataka, Agencija donosi opće akte koji su neophodni za uspješno poslovanje banaka i mikrokreditnih organizacija.

Akti iz stava 1. ovog člana objavljuju se u “Službenim novinama Federacije BiH”.

Agencija vodi evidenciju donesenih općih akata.

Član 26.

Agencija je ovlaštena da vrši kontrolu banaka i mikrokreditnih organizacija, da pregleda i pribavi kopije poslovnih knjiga, dokumenata i računa, izdaje naloge i djeluje da bi osigurala poslovanje banaka i mikrokreditnih organizacija u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima.

Banke i mikrokreditne organizacije obavezne su omogućiti Agenciji pristup cjelokupnoj dokumentaciji radi obavljanja poslova iz nadležnosti Agencije.

11. IZVJEŠTAJI I REVIZIJA

Član 27.

Agencija je dužna dostaviti Parlamentu putem Vlade izvještaj o poslovanju u roku od tri mjeseca od kraja izvještajne godine. Izvještaj sadrži naročito analizu stanja bankarskog i mikrokreditnog sektora F BiH, opis djelatnosti Agencije tokom izvještajne godine i izvadak iz računa za tu godinu.

Izvještaj mora biti odobren od Odbora.

Svake godine federalna organizacija nadležna za reviziju vrši pregled računa i knjiga Agencije i izdaje izvještaj o reviziji za Parlament putem Vlade i Agenciju.

12. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 28.

Banke koje na dan stupanja na snagu ovog zakona imaju dozvolu za obavljanje bankarskih poslova izdanu od Agencije, ostvaruju sva prava i obaveze iz te dozvole i nastavljaju s radom u skladu sa njenim ovlaštenjima.

Član 29.

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u «Službenim novinama Federacije BiH».

